

En bättre Värld

EN TIDNING FRÅN VASAKRONAN • NUMMER 2 • JUNI 2017

TEMA HOTELL

Checka in i framtiden

NORMKRITIKERN

*Karin Ebrnberger
om hur design styr*

HEMMA HOS FARFAR

Personligt och avspänt

5

FRÅGOR TILL
Daniel Firth

SKOGEN FLYTTAR IN

*På rätt plats i
Uppsala Science Park*

NU ÄR DET GEMENSKAP SOM GÄLLER

KOLLEKTIVT BOENDE har fått en modern uppgradering i Tech Farms "conscious co-living" där man har ett eget sovutrymme men delar allt annat i huset. Det är väl kanske inget nytt. 70-talets och dagens drivkrafter är i vissa avseenden desamma, men samtidigt är utgångspunkterna helt nya. Idag handlar det om att erbjuda urbana millennials, ett flexibelt boende kryddat med skön gemenskap. Så från dåtidens kärnfamiljer i familjehotell eller kollektiv, med ganska mycket prylar, till urbana singlar i ständig rörelse, med väldigt lite prylar. Onekligen ganska olika sätt att se på tillvaron, men delning och gemenskap känner vi igen.

VARTENDA HOTELL som byggs har en variant på samma tema. Snygga hotellrum absolut, men umgängesytorerna, koncepten och berättelserna är fulla av gemensamma aspekter. Det ska kännas hemma fast du är borta och hotellen ska vara en samlingsplats både på dagen och långt in på natten. Är det männe de gamla stadshotellen vi ser i en helt ny förpackning?

DESIGNEN AV kontoren når också helt nya nivåer. I princip vartenda ett som byggs kan bli ett reportage i vilken inredningstidning som helst.

Insikten att vi tillbringar väldigt mycket tid på arbetsplatsen har säkert bidragit, men behoven har också förändrats radikalt. Om det tidigare var en plats där vi skulle jobba effektivt och individuellt, så handlar det idag om att skapa miljöer som uppmuntrar att vi jobbar tillsammans, med hela organisationens bästa som utgångspunkt. Och i det perspektivet är en skön gemenskap ingen dålig krydda – kanske rent av effektivt.

Trevlig läsning!

PETER ÖSTMAN, Kommunikationschef Vasakronan

INNEHÅLL

TEMA: HOTELLENS NYA VÄRLD

Tiden då hotell erbjöd en säng, en bit mat och ett konferensbord med trista karameller är förbi...

4

HÖGT ÖVER STADEN

Kista Science Tower är med sina 32 våningar Sveriges högsta kontorsbyggnad och ett välkänt landmärke i Stockholm...

11

10 VID KAFFEAUTOMATEN

Eggande i Kiruna...

26 FEM FRÅGOR TILL

Daniel Firth...

21 SKOG SOM INSPIRERAR

Mellanskogs kontor i Uppsala sticker ut från mängden...

27 VÄRDENS SIDA

Nybyggt för Livsmedelsverket...

24 I HUVUDET PÅ

Karin Ehrnberger...

28 DETALJEN

Väl bevarad historia...

Enbättre Värld

ges ut av VASAKRONAN

ANSVARIG UTGIVARE OCH CHEFREDAKTÖR: Peter Östman, Tel: 08-566 205 60, peter.ostman@vasakronan.se **REDAKTIONSCHEF:** Pontus Ekholm, Tel: 08-566 205 39, pontus.ekholm@vasakronan.se

REDAKTIONENS ADRESS: Vasakronan AB, Box 300 74, 104 25 Stockholm. Tel: 08-566 20 500 **WEBB:** www.vasakronan.se

OMSLAG: Mellanskog **FOTO:** Mikael Gustavsen

REDAKTIONELL PRODUKTION:

Susanne Glennegård och Ewa Lindström, Intellecta Corporate.

REDAKTIONSRÅD: Rebecca Liljebladh Thorell, Anneli Dahl, Pontus Ekholm, Daniel Jighede, Sara Rääf och Victoria Wahlberg. **REPRO:** Turbin.

Tryckt på miljögodkänt papper av Ineko, 2017.

NY ADRESS ELLER MOTTAGARE MEDDELAS TILL: adressandring@vasakronan.se

HEMMA HOS FARFAR

Grandpa i Malmö bjuder på snygga baskläder, schyssta prylar, stylingtips- och en fika om man vill...

18

HITTA TILL HÅLLBARA GÅRDAR

Om du vill du besöka en bondgård i sommar, köpa grönsaker direkt från odlaren eller besöka gårdsbutiker ska du ladda ner appen Gårdsnära. Den hjälper dig att hitta närodlad och småskaliga producenter. gardsnara.se

MITT I SPENATEN

För resenärer som vill ha avkoppling mitt i naturen, hundra procent ekologiskt och lära sig mer om vad mat från jord till bord innebär är skånska Ängavallens gårdshotell ett bra alternativ. Här finns restaurang, örtagård, bageri, charkuteri, ysteri, mejeri och rökeri. Samt en god chans att träffa gårdens djur som bor utomhus i det fria året runt. angavallen.se

HÄR EN EKO-SMART SOMMAR

SEMESTERN NÄRMAR SIG. Alla ser vi fram emot värme och avkoppling. Men det kan också finnas en viss beslutsångest och ett pusslande med olika viljor och önskemål. Resa utomlands, vara i sommarstugan, i båten – eller bara hänga hemma? Tillbringa tid med vänner, närmaste familjen eller släkten? Hur som – nu är det sommar! Så njut och gör det gärna eko-smart.

MINIMAL PACKNING

När de yngsta ska bära omkring sina semester-grejer, varför inte välja en ekologisk ryggsäck tillverkad av GOTS-certifierad bomull. Det innebär att inga bekämpningsmedel är tillåtna. Trycket är giftfritt, vattenbaserat, miljövänligt och azofritt, det vill säga fritt från kemiska färgämnen. goodforkids.se

DEFINITIVT FOTRIKTIGT

Konstgjort läder gjort av restprodukter från ananasodlingar. Är det möjligt? Jo då, den spanska designern Carmen Hijosa upptäckte att det gick att väva tyg av fibrerna från ananasblad. Nu används materialet bland annat för att tillverka skor som är sköna att trampa omkring i på upptäcktsfärd. shubawa.se

UPPTÄCK PÅ CYKEL

Att cykla är ett perfekt sätt att ta sig fram på cityresan. Till exempel i Barcelona där antalet cyklistar har ökat explosionsartat i takt med ett större miljömedvetande. Eller i Berlin där det finns många bra cykelrutter och dessutom en rad hotell som satsar ekologiskt. reseguiden.se

Framtiden checkar in

Tiden då hotell erbjöd en säng, en bit mat och ett konferensbord med trista karameller är förbi. Hotellet har blivit en mötesplats där vi umgås, jobbar och upplever. En extrovert hybrid – en levande stad i miniatyr.

TEXT: SOFIA WIEVEG ILLUSTRATION: ANNE-LI KARLSSON

JAMES DEAN STÖRTADE ut genom ett av fönstren när han provfilmade för *Rebel Without a Cause*. Judy Garland har sjungit i lobbyn, Jim Morrison levt rövare på rummet och Led Zeppelin kört motorcykel i korridorerna. Det handlar om mytomspunna Chateau Marmont Hotel på Sunset Boulevard i Hollywood. En plats för glamour, skandaler och ett fungerande koncept – hotellet har varit en populär social arena sedan 1920-talet och dess storytelling har spritt sig över hela världen.

Haymarket vid Hötorget i centrala Stock-

holm är en kaxig kusin till Chateau Marmont. Här handlar det mindre om rock'n'roll och mer om Greta Garbo – möter Lady Gaga. Så sammanfattas konceptet av Ulf Maxe, arkitekt på Koncept Stockholm, den design- och arkitektbyrå som transformerat det tidigare PUB-huset till ett fashionabelt hotell där både turister och stockholmare gillar att hänga.

– Husets kvalitet och platsens historia var viktiga beståndsdelar när vi jobbade fram Haymarkets koncept. Fastigheten var både jugend, 1920-tal och funkis. Vi tänkte på Greta Garbo

I stadskärnorna är hotellen viktiga nav tillsammans med bostäder, kontor, service, handel och restauranger. Ett bra hotell kan skapa dragningskraft för ett helt område, menar Patrik Åström från Hops Management.

som började sin karriär på PUB:s hattavdelning, Lenin som en gång köpte sin kostym här, och PUB-grundaren Paul U Bergström. Genom Garbo hittade vi kopplingen till Hollywood och glamour, därifrån steget till Gatsby. Sedan behövde vi något som kittlar i samma genre, i nutid. Det blev Lady Gaga, säger Ulf Maxe.

Redan när Haymarket öppnade i maj 2016 kallades det för en klassiker. Utöver rum, sviter och eventvåning finns här temarestauranger, biosalong och en entré med galleria- och vintagekänsla.

– Meningen är att alla ska kunna använda hotellet och att det ska uppmuntra till ändrat beteende. När du kliver in på Haymarket ska du lämna vardagen bakom dig, få lite semesterkänsla och kanske tillåta dig en drink eller en croissant till kaffet, säger Ulf Maxe.

ETT PAR MINUTER BORT, på Sveavägen, finns nästa concepthotell. Mångfald och hållbarhet är viktiga komponenter i det hipa varumärket Urban Deli. Här har restaurang, bar, saluhall och matstudio kompletterats med

FLER BOR PÅ HOTELL

Antal gästnätter på hotell.

SVERIGE *exklusive storstadsregioner*
2016: 16 611 099 2010: 14 031 711

STOCKHOLM
2016: 11 867 701 2010: 8 516 681

GÖTEBORG
2016: 4 323 801 2010: 3 154 395

MALMÖ
2016: 2 512 825 2010: 1 635 128

Källa: Tillväxtverket och SCB

TEMA HOTELENS NYA VÄRLD

Vi reser inte längre bara utomlands. Vi turistar hemma och belönar oss genom att bo på bra hotell som erbjuder upplevelser och atmosfär.

ett hotell under jord och trädgårdshäng på taket nio våningar upp. Ett stenkast bort vid Norra Bantorget har i stället europeiska hostelledjan Generator etablerat sin elfte enhet. I grunden handlar det om ett billigare mellanlägg av hotell och vandrarhem, men förpackat i ett koncept där "global flashpackers" bland modern konst och design kan frottera sig med coola "locals". Tio minuters promenad bort, på Brunkebergstorg, finns nya kvarteret Urban Escape där hotell, kontor, barer och restauranger samlats under samma slogan: välkommen upp, välkommen bort, välkommen hem!

TIDEN DÅ HOTELL erbjöd en säng, en bit mat och ett konferensrum med trista karameller är förbi. Men vad handlar det om? Och hur går de nya hotellkoncepten, som använder yta till annat än sovplatser, ihop med bristen på

hotellrum i våra större städer – samtidigt som turismen ökar?

– Underskottet på hotell har varit enormt under lång tid. Men framförallt handlar det om brist på kvalitativa hotell som möter upp nya beteendemönster. Sverige betar sig allt mer europeiskt med ett ökat resande inom landet. Vi reser inte bara utomlands, utan belönar oss genom att bo på hotell och turista i våra egna städer, säger Ulf Maxe.

I URBANISERINGEN blir alltså städernas hotell både upplevelser och destinationer i sig.

– I Sverige är Stockholm dragloket, men vi ser samma tendenser i Malmö, Göteborg, Sundsvall och Mälardalen. Det är en centralortsfråga, säger Ulf Maxe.

Det handlar mycket om flöden. I stadskärnorna är hotellen viktiga nav tillsammans med

”VI HAR LYCKATS SKAPA **EGNA DESTINATIONER DÄR LOKALBEFOLKNINGEN GÄRNA HÄNGER**, VILKET I SIN TUR GER INRESANDE GÄSTER EN KÄNSLA AV ATT HÖRA TILL ETT SAMMANHANG.”

PETER JANGBRATT, SCANDICS SVERIGECHIEF

bostäder, kontor, service, handel och restauranger. Ett bra hotell kan skapa dragningskraft för ett helt område, menar Patrik Åström från Hops Management, rådgivare inom så kallad strategisk hospitality – hur man får människor att vilja använda en viss plats.

– Hotellet blir alltmer en hybrid mellan hemmet, jobbet och fritiden, som en stad i miniatyr. En utveckling som pågått under cirka 15 år i världen, i Sverige kanske tio år. Dygnet-runt-upplevelsen är viktig. The Hoxton, Holborn, i London är ett bra exempel, där är det smockat med folk från sex på morgonen till långt in på natten. En plats där folk festar, vilar, jobbar och äter.

– Zoku i Amsterdam är en annan spännande hybrid mellan hem, hotell och kontor där gränserna för vad som är vad suddats ut. Haymarket i Stockholm fyller samma funktion. Tidigare gick man bara förbi Hötorget, nu vill man stanna där, säger Patrik Åström.

DEN TREDJE PLATSEN. Så kallas den gränslösa miljön mellan våra hem och arbetsplatser på fastighetsspråk. I Sveriges storstäder pågår ett gäng projekt för att skapa dessa nya stadsrum. Sergelhuset i Stockholms city är ett exempel. När SEB flyttar ut passar Vasakronan på att utveckla den introverta fastigheten till ett extrovert kvarter – med kontor, handel, mötesplatser, soltrappa, bostäder och självklart också hotell.

– Det blir ett utpräglat cityhotell med fullservice, konferens, caféer, barer och stora sociala ytor. Bankens ytor som inte alls var riktade ut mot Stockholm, vänds utåt. Platsen blir mer öppen för interagerande möten, säger Ulf Maxe.

Ett annat exempel är Platinan i Älvstaden, Göteborg, även det ett Vasakronanprojekt.

– Platinans uppgift är att sätta Göteborg på

kartan, förskjuta fokus närmare vattnet och ändra på göteborgarnas vanor. Ska man förändra en stad måste man ta i. Platsen måste berikas och ha det bästa och största erbjudandet vad gäller allt från att jobba och bo till kringservice, restauranger, krogar, gym, hotell etc. Här byggs 60 000 kvadratmeter som ska rymma allt det, säger Patrik Åström.

När Platinan öppnar 2021 är hotellet först ut innan övriga området färdigställs.

– Det är tufft, samtidigt är det bara ett hotell som kan bära denna uppgift till skillnad mot en galleria eller ett kontor som har andra öppettider och beteendemönster, fortsätter Patrik Åström.

HOTELLETS FÖRÄNDERLIGA värld innebär nya affärsmodeller för hotellaktörerna, som måste använda sina kvadratmetrar på nya sätt.

– För tio år sedan gjorde vi den stora renoveringen av Anglais vid Stureplan i Stockholm. Anglais skulle bli det bästa erbjudandet för turister i Stockholm genom att stockholmarna själva använde hotellet. Vi måste få dit ”locals”, var devisen. Det var ett stort mentalt steg för Scandic, kunde deras varumärke verkligen locka en Stureplanspublik? Men de vågade och sedan har Continental, Grand Central och Haymarket gjorts i samma anda, säger Ulf Maxe.

Idag gör Scandic alltid plats för publika ytor vid etablering av nya hotell. Att skapa upplevelser är en del av investeringen.

– Så har vi lyckats skapa egna destinationer där lokalbefolkningen gärna hänger, vilket i sin tur ger inresande gäster en känsla av att höra till ett sammanhang. Som kedja har vi tagit stora kliv framåt när det gäller hotellupplevelsen på alla våra hotell. De senaste åren har vi investerat stort i renovering och på att skapa designupplevelser, även på de hotell som ligger utanför storstäderna. Känslan idag är en

”FÖRR VAR HOTELEN BRA PÅ NATTLIV. IDAG MÅSTE DE OCKSÅ VARA BRA PÅ STADSLIV.”

PATRIK ÅSTRÖM, RÄDGIVARE, HOPS MANAGEMENT

helt annan hos våra så kallade väghotell. När man kommer in i lobbyn är det fräscht och fullt med människor som arbetar vid ”community tables”, har möten eller tar något svalkande i baren. Lobbyhäng är inte längre ett storstadsfenomen, säger Scandics Sverigechef Peter Jangbratt.

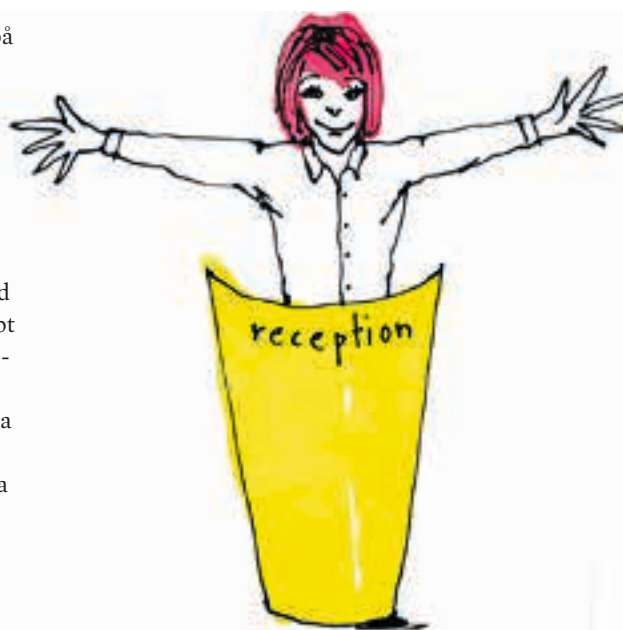
HOTELLAKTÖRERNA lär sig snabbt vad som är framgångsrikt, menar Patrik Åström. Om vi tänker efter, är verkligen dagens trend så ny?

– Hotellen blir nu mer som stadshotellen var förr, en slags samlingsplatser med bar och nattklubb i källaren som var öppna för allmänheten. Sen kom en period när hotellen användes främst av inresande och då blev det viktigt hur många stjärnor, guldkrantar och fluffiga kuddar ett hotell hade. Förr var hotellen bra på nattliv. Idag måste de också vara bra på stadsliv, säger han.

EN TREND HAR ju också alltid en antitrend. När hotellen blir mer extroverta ökar behovet av introverta motsatser. Ett exempel på det är internationellt uppmärksammat *Ett hem* i Stockholm. I en tidigare direktörsvilla uppförd 1910 i Lärkstan på Östermalm finns ett koncept som lockar såväl stockholmare som internationella turister att checka in för att gå som barn i huset, barskåpen och köket. Glöm romantiska middagar på tu man hand, på Ett hem dinerar du främst vid långbord, språkandes med andra i detta slutna sällskap.

– Ett extrovert hotell erbjuder ett sammanhang för staden. Ett introvert hotell erbjuder ett sammanhang bara för dem som bor där.

Jag tror att vi kommer att se mer av att hotellgäster söker det hemlika, men också stannar längre perioder. Det växer redan fram ”botell”, hotellösningar för långtidsboende. Bredden på hotellutbudet kommer bara att bli större med nya hybrider. Service- och besöksnäringen kommer att röra sig mer in i fastighetsbranschen. Igen, det handlar om att erbjuda ett sammanhang, om så bara för en natt, avslutar Patrik Åström. ●

DYGNET RUNT

BO, JOBBA, LEVA. I DE URBANA MILJÖERNA SUDDAS GRÄNSERNA UT FÖR VAR VI GÖR VAD. TRENDEN FÅNGAS UPP AV INNOVATIVA TECH FARM, SOM ERBJUDER "CONSCIOUS CO-LIVING FOR GLOBAL CITIZENS".

KINA, ISRAEL, Colombia – 22 nationaliteter bor, lever och verkar i fastigheten K9 på Östermalm i Stockholm. En av företaget Tech Farms platser för "conscious co-living for global citizens".

– Co-living är kollektiva boenden där människor bor tillsammans för att nyttja jordens resurser mer effektivt. Det handlar även om att möta moderna, globala medborgares behov av flexibilitet, gemenskap och enkelhet, säger Lisa Renander, Tech Farms vd och grundare.

Den primära målgruppen är så kallade millennials, födda mellan 1982 och 1993, som vuxit upp i en digitaliserad, globaliserad värld och därför sägs ha ett särskilt driv.

– Frihet och rörlighet är viktigt för millennials. Vi vill inte vara bundna genom att äga, utan vill bo på de platser i världen som lockar för tillfället och anpassa livet utifrån behoven för dagen,

säger Lisa Renander som själv representerar denna generation.

En av hennes idéer, ett entreprenörsspel för träning i problemlösning, tog henne till tv-programmet Draknästet där flera investerare klev på. Det ledde i sin tur till att hon blev hedersentreprenör vid Stanford University i Kalifornien.

– Jag bodde på ett av världens första co-livings i Silicon Valley. Det var som att komma hem. Plötsligt var jag bland människor som liksom jag inte ville jobba och leva enligt traditionella strukturer. Vi hade även samma syn på öppenhet. För millennials är det självklart att vara samma person privat, i jobbet och på nätet. Vi skulle till exempel aldrig ha två Facebook-profiler.

EN GENERATION som inte gömmer sig bakom fasader har lättare att dela boende, menar Lisa Renander som 2011 återvände till Sverige och öppnade ett eget co-living i en hyrd 1800-talsfastighet i Gamla stan i Stockholm. 2015 togs nästa steg och tillsammans med fastighetsentreprenören

Fredrik Forss startades Tech Farm – kollektiva premiumboenden med utrymmen för att bo, umgås och jobba. Idag erbjuds ännu ett kollektiv på Östermalm. I Täby uppförs en egen fastighet på 5 000 kvadratmeter med ekohus och "urban gardening". På Värmdö byggs en hel co-living-by. Så kallade co-workings, arbetsplatser för Tech-farms medlemmar, har uppförts i Stockholm, Berlin och London.

100 FASTIGHETER i världens startup-städer och en global franchisemodell är Tech Farms mål. Med investerare i ryggen är ambitionsnivån en miljard kronor i investeringar de kommande åren.

– Vi har även tio miljoner kronor i statligt forskningsmedel för att tillsammans med Karolinska institutet och Stockholms universitet forska inom "work life balance", med fokus på yteffektivitet i relation till välmående. Vår tes är att en boendeyta kan minskas från 50 till 20 kvadrat per person, samtidigt som välmåendet ökar, avslutar Lisa Renander. ●

"MILLENNIALS VILL BO PÅ DE PLATSER I VÄRLDEN SOM LOCKAR FÖR TILLFÄLLET OCH **ANPASSA LIVET UTFRÅN BEHOVEN FÖR DAGEN**"

LISA RENANDER, VD OCH GRUNDARE TECH FARM

VID KAFFEAUTOMATEN

DIN DOS AV ANVÄNDBAR TRIVIA OCH SPÄNNANDE SAMTALSÄMNER

EGGANDE I KIRUNA

NU KAN BOENDE och besökare i Kiruna uppleva värmen i en äggformad bastu – Solar Egg – som invigdes i april. Det guldpläterade skalet består av 69 bitar rostfritt stål som speglar sin omgivning. Ägget är ett konstverk av duon Bigert & Bergström. De har inspirerats av det arktiska klimatet där ljus- och värmeförhållanden varierar mellan totalt mörker och solsken dygnet runt. Ägget är också en symbol för pånyttfödelse och nya möjligheter. Under 2017 kommer Solar Egg flyttas runt mellan arktiska miljöer i Kiruna med omnejd.

Bigert & Bergström har länge undersökt människans förhållande till klimat, natur, energi och teknik. De blev tidigt uppmärksammade för sina klimatkammare på världsutställningen i Lissabon 1998. Sedan dess har de gjort internationell karriär med allt från skulptur till film och installation.

JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

XANDER ANGELES

SPRING IFATT DIG SJÄLV

I FILIPPINSKA huvudstaden Manila har Nike byggt en pop-up arena, världens första löparbana med LED-skärmar. Det 200 meter långa spåret sträcker sig ett helt kvarter och har formen av en löparsko. Upp till 30 löpare kan delta i en virtuell tävling mot sig själva.

FLÄSKIGASTE FLOSKELN

CORPORATE BULLSHIT och ett språk fyllt med klyschor gör inte kommunikation enklare. Fackförbundet Visions tidning gjorde en omröstning bland sina läsare om vilken flöskel som är värst. Anders Lundgren, biografmaskinist på Kulturhuset Stadsteatern i Stockholm vann med: "Jag hör vad ni säger och tar det med mig!"

– Uttrycket förpliktigar inte till någonting. Det betyder klartext: "Vad skönt att mötet äntligen är över, nu behöver jag inte bry mig om ert gnäll. För när det kommer till kritan är det jag som bestämmer", säger han.

Bland övriga förslag fanns bland annat "högt i tak", "levande dokument" och "transparent diskussion".

– Jag gillar när folk är ärliga mot varandra och därför irriterar jag mig på flöskler både i arbetslivet och när det gäller andra typer av relationer. Det blir ett sätt att utöva makt genom språket.

– Jag tror att det får konsekvenser om vi använder flöskler. Det blir otidligt, vi missförstår och pratar förbi varandra. Vi tror att vi är överens, eller att saker är bestämda, och så är det inte så.

Anders Lundgren vann även omröstningen 2014 med bidraget: "Vi måste gasa och bromsa – samtidigt".

BOK-TIPSET

ATT ÖVERLISTA JANTE

Gunnarssonförlag, Tomas Gunnarsson

Jantementaliteten är fortfarande djupt rotad i den svenska folksjälen och håller oss nere med sina viskningar: Du ska inte tro att du är något, du duger inte, stick inte ut... Vi förminskar oss själva och våra medmänniskor, i tankar, ord och handlingar – ofta utan att ens reflektera över det. Psykosyntesterapeuten, coachen, föreläsaren och författaren Tomas Gunnarsson menar att vi kan överlista Jante och skapa vår egen inre hejarklack. Följ med på en upptäcktsfärd i konsten att stå upp för sig själv, vända avund till inspiration och visa omtanke om andra.

"Utan tvivel är man inte riktigt klok."

TAGE DANIELSSON

Högt över staden

Kista Science Tower är med sina 32 våningar Sveriges högsta kontorsbyggnad och ett välkänt landmärke i Stockholm.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD **FOTO:** GUSTAV KAISER

Fastigheten består av sex kontorsbyggnader, den högsta är 160 meter. På toppen finns en takterrass med utsikt över stora delar av Stockholm. På entréplanet ryms restauranger, gym, naprapat, bank och konferensanläggning.

Byggnadernas triangulära och spännande arkitektur ger ljusa och luftiga lokaler. Här finns idag 100 – 150 företag. Hyresgäster är bland andra revisionsföretaget PwC, bioteknikföretaget Celgene, Handelsbanken, Texas Instruments, Lexmark, Sevenday och Fiat.

Kista Science Tower är resultatet av en arkitekturtävling där visionen var att skapa en byggnad som skulle spegla den högteknologiska utvecklingen. White Arkitekter vann. Bygget startade 2000 och var klart 2002.

Med Ericsson i spetsen har Kista blivit något av Stockholms Silicon Valley, ett av världens ledande kluster för IT och Telekom med drygt 1 400 företag. Bland andra Microsoft, IBM och Samsung. Med de omkring 75 000 människor som arbetar här har Kista blivit som en stad i staden. En stor fördel är närheten till tunnelbana, pendeltåg, flygbussar, E4 och E18. Och kommunikationerna ska bli ännu bättre. Tvärbanan kommer att byggas ut och få en ny hållplats i Kista och i Helenelund blir det en ny pendeltågsstation. ●

Biotechföretaget
Celgene har sina cirka
700 kvadratmeter
stora lokaler på plan 27.
Utsikten från det nästan
futuristiskt inredda kon-
ferensrummet är milsvid.
Designen går igen även
i de öppna ytor.

Blå tunnelbanelinjen leder till Kista. I en snygg böj passerar tåget förbi Kista Science Tower.

Kista Science Tower

ADRESS: Färögatan 33,
huvudentré/Hanstavägen 11, 21, 27, 29

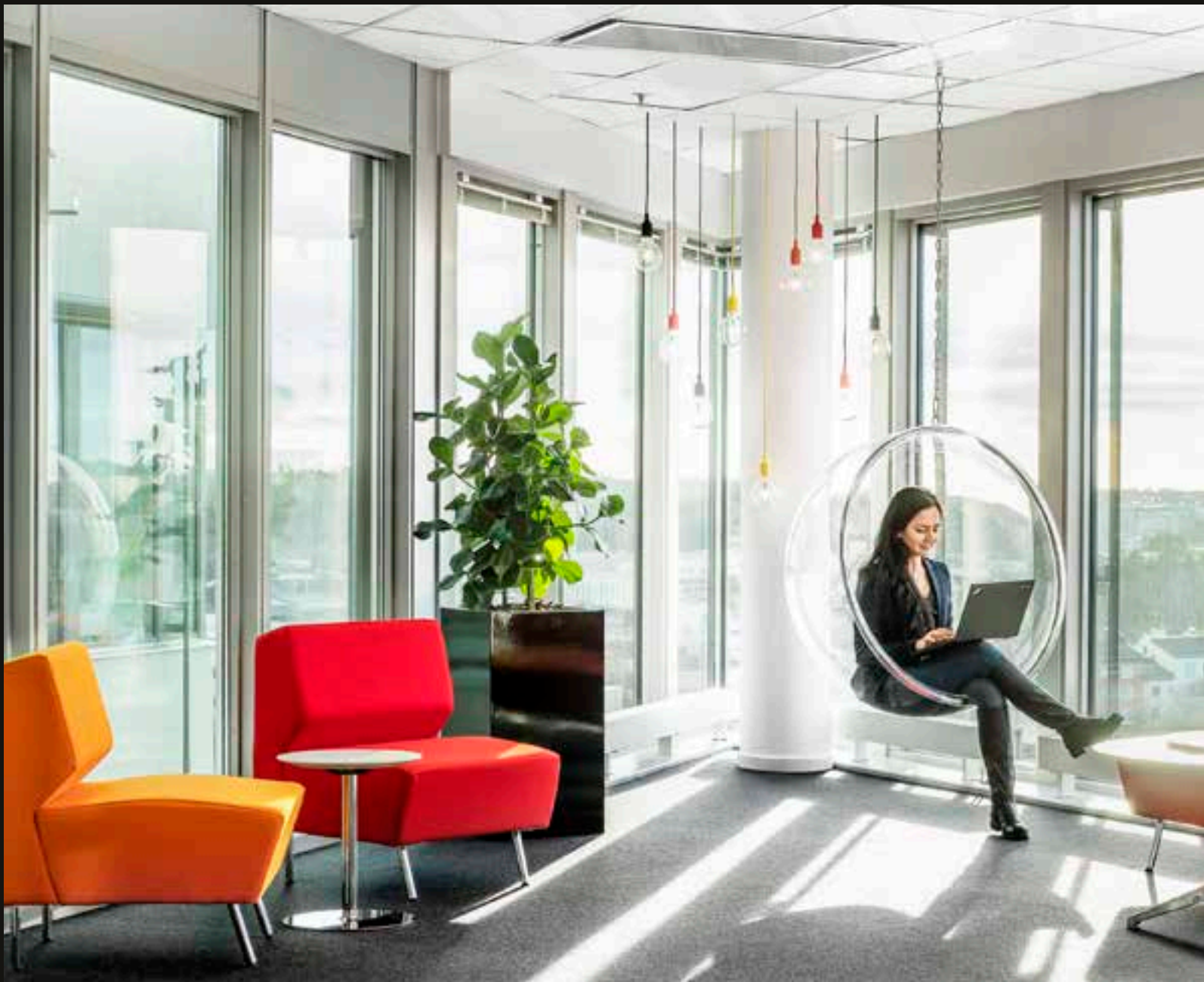
HYRESGÄSTER: 100–150,
varav två är PWC och Celgene.

YTA: Kontor 40 724 kvadratmeter, butik 3 018
kvadratmeter, övrigt 5 062 kvadratmeter.

KOMMUNIKATIONER: Tunnelbana till Stockholms
city tar 17 minuter. Pendeltåg, E4 och E18.

INÄRHETEN: Kista Galleria ett av Sveriges största
och modernaste köpcentrum med shopping, service
och restauranger.

PWC flyttade till Kista Science Tower 2006. Tio år senare totalrenoverades lokalerna och det 1 500 kvadratmeter stora kontoret blev aktivitetsbaserat med fria arbetsplatser. Inredningen är luftig med oväntade inredningsdetaljer. Färgskalan baseras på logotypen.

Över korridoren på plan 3 svävar de fina konstverken i form av moln.

Den gemensamma receptionen lotsar alla besökare rätt.

Den triangulära arkitekturen bidrar till att dagsljuset tillåts komma in genom stora fönster i Celgenes lokaler.

Precis innanför entrén ligger Easy Coffee, ett ombonat vattenhål som erbjuder både fika och mat.

HEMMA HOS FARFAR

PERSONLIGT, LEKFULLT
OCH INSPIRERANDE.
GRANDPA I MALMÖ
BJUDER PÅ SNYGGA
BASKLÄDER, SCHYSSTA
PRYLAR, STYLINGTIPS
– OCH EN FIKA OM
MAN VILL.

TEXT: SUSANNE GLENNEGÅRD

FOTO: PETER WESTRUP

Tidlöst, hållbart och snyggt är den röda tråden i det butiken säljer.

CITY handel

HYRESGÄST: Grandpa

VERKSAMHET:

Kläd-och inredningsbutik.

ADRESS: Södra Förstadsgatan 25, Malmö

YTA: 205 kvm

ANTAL ANSTÄLLDA:

Fem personer.

SERVICE: Längs med stråket finns en mängd butiker, restauranger och kaféer. Gatan gränsar till Malmös matmecka Södertull med fint läge mot kanalen.

”GÅGATAN HAR VARIT LITE DÖD. **DET BEHÖVS NÅGOT KUL OCH NYTT OCH DET KÄNNER JAG HÅLLER PÅ ATT HÄNDA.**”

JOSEFINE LINDSTRÖM, BUTISKCHEF, GRANDPA MALMÖ

Malmöborna gillar att Grandpa har kommit till stan.

DET FÖRSTA GRANDPA öppnade på Södermalm i Stockholm 2003. Känslan var som att kliva in i ett avspänt vardagsrum fyllt med en skön mix av utvalda saker. Precis som hemma hos farfar – grandpa.

Den grundfilosofin finns kvar och det märks i den senaste butiken som öppnade i mars på Södra Förstadsgatan i Malmö. Här samsas snygga klänningar från Rodebjer och Ganni med smycken, blommor, happy socks, planscher och inredning till hemmet, kontoret och köket. På en vägg hänger Sandqvists ryggsäckar och väskor och på en hylla ligger Jason Timbuktu Diakités bok *En droppe midnatt*.

Sedan premiären har det varit intensiva dagar. För butikschef Josefine Lindström handlar det om att få koll på leverantörer, scheman, budget och mycket annat.

– Jag borde vara därinne mycket mer, säger hon med en nick mot det lilla kontorsutrymmet längst in i butiken. Men så fort jag sätter mig framför datorn börjar det klia i kroppen. Jag vill ju vara i butiken.

Så här i starten handlar det också till stor del om att skapa kundrelationer och bygga en butik som lockar.

– Nu är vi i en period när vi testar för att se vad som funkar bäst. Väldigt roligt är att mottagandet varit varmt. Både från butikerna på gatan och kunderna. Ungefär hälften av de som kommer in känner till oss sedan tidigare och tycker det är häftigt att vi öppnat i Malmö. De andra blir positivt överraskade.

GRANDPA VAR TIDIGT ute med tanken att vara mer än en butik. Sälja varor – självklart – men också skapa inspiration och atmosfär.

– Det ska kännas välkomnande. Mer ”hej hur

”Våra varor ska också kunna användas under lång tid. När det gäller kläder satsar vi på ett bassortiment som inte är beroende av årstid.”

JOSEFINE LINDSTRÖM, BUTISKCHEF, GRANDPA MALMÖ

är läget” än ”vad kan jag hjälpa till med”. Kunderna ska inte känna sig stressade. Men om de vill finns vi där för att ge service, råd och tips. Och kaffebryggaren står alltid på.

Inredningen matchar filosofin. Det grå golvet i betong ger industri känsla som kombineras med fina orientaliska mattor. Utanför de snygga provrummen står en gul maffig soffa som man vill sjunka ner i.

– Våra kunder är väldigt aktiva på Instagram och Facebook, de har koll på vår webbshop och nyhetsbrevet. De kommer hit med en bra feeling och då gäller det att de upplever samma i butiken. Det måste finnas en röd tråd.

En viktig del i den röda tråden är miljötänk och långsiktighet.

– Det vi säljer ska tillverkas på ett hållbart sätt. Alltifrån material och produktion till frakt. Våra varor ska också kunna användas under lång tid. När det gäller kläder satsar vi på ett bassortiment som inte är beroende av årstid.

ATT INTE HA säsongbetonade kläder innebär också färre reor. Istället för röda prislappar föredrar Josefine Lindström andra sätt att ge kunderna det där lilla extra.

– Det kan vara shoppingkvällar, stylingtips,

roliga events. På vår invigning spelade Motoboy och snart kommer Jason Timbuktu och signerar sin bok, säger hon.

Josefine Lindström är inte bara mån om sin egen butik. Hon vill att hela Södra Förstads-gatan ska leva.

– Gågatan har varit lite död. Det behövs något kul och nytt och det känner jag håller på att hända. Vi konkurrerar med de stora köpcen-trumen, men jag tycker att det är bra för där samlas de flesta stora butikskedjorna. Då blir det mer utrymme här för det som är mer udda, säger hon och tillägger:

– Jag gillar att tänka utanför ramarna och har inlett en rad samarbeten. Till exempel att vi bjuder in lokala förmågor och aktörer, det kan vara konstnärer, kaféer, cateringfirmor och matproducenter. Vi vill förstås behålla kunderna i city och då måste vi hålla ihop. ●

”Jag gillar att tänka utanför ramarna och har inlett en rad samarbeten. Vi vill förstås behålla kunderna i city och då måste vi hålla ihop.”

JOSEFINE LINDSTRÖM, BUTISKCHEF, GRANDPA MALMÖ

SKOG SOM INSPIRERAR

SKOGSNOSTALGI MED FLEXIBEL MILJÖ,
DIGITALA LÖSNINGAR OCH EN EGEN LOKAL FÖR
DE ANSTÄLLDAS HUNDAR. MELLANSKOGS KONTOR
I UPPSALA STICKER UT FRÅN MÄNGDEN.

TEXT: JOHAN WICKSTRÖM FOTO: MIKAEL GUSTAVSEN

Stenväggen bryter av mot all tränredning och ett älg-huvud pryder väggen fram-för den öppna brasan.

– Gungstolsmodellen heter Sture precis som vår vd. Jag var ju bara tvungen att köpa den, säger Cherie Halvarsson.

Furu och björk
i kombination med
digitala lösningar.

DET ÄR INTE SÅ svårt att gissa verksamheten när man kliver in i Mellanskogs lokaler i Uppsala Science Park. Här finns tjugiga personalskåp i björk, hemmasnickrade björkbord, ett bibliotek inramat med granpanel – kompletterat med gamla sågar på väggarna. Till och med i det runda intervjubordet sticker en björk upp i hålet i mitten.

– Det är jag som satt dit den. Jag tyckte det var fint, men kollegorna är nästan lite trötta på mig för alla mina idéer, skrattar Cherie Halvarsson, vd-assistent och ansvarig för organisationens nyligen genomförda flytt.

Efter 25 år i samma lokaler bytte Mellanskog kontor i höstas men inte så långt, bara en trappa upp i samma hus. Men man ändrade det mesta, halverade ytan och gick från fasta rum

till flexibla platser i en aktivitetsbaserad miljö. En lång men spännande – och inte helt oproblematisk – anpassningsresa. Nu, efter ett halvår, har det mesta satt sig och det dryga 40-talet medarbetare har hittat nya sätt att jobba. Idag är det lugnt på kontoret. De flesta av medarbetarna är ute på fältet och träffar medlemmar, det vill säga privata skogsägare.

Bakom namnet Mellanskog finns en organisation med drygt 100-åriga rötter och med runt 26 000 privata skogsägare som medlemmar. Deras skogar sträcker sig genom större delen av mellersta Sverige – från Södermanland i syd till Jämtlandsgränsen i nord.

– Vi hjälper skogsägarna med rådgivning kring hela kedjan från plantering till gallring och avverkning. Och sedan ser vi till att de får

”Vi är en del av lösningen på dagens miljö- och klimatproblem. Allt som du kan göra av olja kan du göra med skog.”

MÅRTEN MATTSSON, CHEF FÖR VIRKESOMRÅDE UPPLAND.

bra betalt för sitt virke, säger Mårten Mattsson, chef för virkesområde Uppland.

MEDELÅLDERN BLAND medlemmarna är 67 år och intresset i nästa generation att ta över verksamheten är inte alltid så stor. Ändå är det en rikedom som finns i skogen. Idag har den svenska skogsnäringsen ett exportvärde på cirka 100 miljarder kronor. Och värdet på skogen lär öka successivt i takt med att allt fler branscher får upp ögonen för trädens potential.

– Vi är en del av lösningen på dagens miljö- och klimatproblem. Allt som du kan göra av olja kan du göra med skog, till exempel plast och drivmedel. Samtidigt binder växande skog koldioxid, konstaterar Mårten Mattsson.

För Mellanskog är avsättningen än så länge lite mer traditionell. 60 procent går till sågtimmer – organisationen är delägare i Europas tredje största sågverk, Setra Group. Resten går till massaved.

Cherie Halvarsson visar runt i det aktivitetsbaserade kontoret där ena hälften är avsatt för platser där det går att diskutera och den andra halvan ska vara tyst för koncentrerade arbetsuppgifter. Däremellan finns gott om mötesrum, där digitala bokningsskyltar meddelar om rummen är tillgängliga.

– Jag upplever att vi har fått ett nytt sätt att jobba på nu. Vi är närmare varandra och vet mer om varandras jobb och det är kul, säger hon och lotsar oss vidare till personalmatsalen som är ett slags hjärta i kontoret. Det ligger i ett burspråk på baksidan av huset där stora fönster öppnar upp sig mot lövskogen utanför.

GENOM ATT finnas i Uppsala Science Park kan organisationen även få tillgång till de senaste rönen från forskningsinstitutet Skogforsk som ligger några huskroppar bort. Och i området finns också alla faciliteter som gym, restaurang – och ett eget kontor för de anställdas hundar.

– Väldigt många här har hundar och de satt inne i medarbetarnas rum förut. Men nu har vi gjort en avgränsad hunddel i en annan lokal i området. Där har vi 10–12 boxar där hundägarna turas om att sitta vakt.

Vi avslutar rundvandringen i fikahörnan, med lite Twin Peaks-känsla. Här bryter en stenvägg av mot all träinredning och ett älg-huvud pryder väggen framför den öppna brasan. Framför brasan står en gungstol.

– Modellen heter Sture precis som vår vd. Jag var ju bara tvungen att köpa den, säger Cherie Halvarsson. ●

GODA grannar

HYRESGÄST: Mellanskog

VERKSAMHET: Skogsägarförening som ägs av 26 000 privata skogsägare i mellersta Sverige. Föreningen hjälper medlemmarna med personlig rådgivning i alla skogsskötsel-frågor och med försäljning av virket. Mellanskog hanterar varje år cirka 4,5 miljoner kubikmeter virke.

ADRESS:

Dag Hammarskjölds väg 60 i Uppsala Science Park

YTA: 780 kvadratmeter

ANTAL ANSTÄLLDA:

Cirka 45 på huvudkontoret och omkring 210 totalt i verksamheten.

I NÄRHETEN: Uppsala Science Park är en av Sveriges främsta innovationsmiljöer där näringsliv, offentlig verksamhet och akademi samverkar. Här finns cirka 140 företag främst verksamma inom Life Science, bioteknik, materialvetenskap, medicin och IT. Uppsala Universitet och Akademiska sjukhuset finns på gångavstånd.

KOMMUNIKATIONER:

Flera busslinjer och vackra cykelvägar.

***"Om vi kan tänka
mer normkritiskt
kan vi också se
bela prismet,
alla färger; få
fler möjligheter."***

KARIN EHRNBERGER

- Det var intressant att möta reaktionerna. Borrmaskinen klassades genast som en "kvinnoborr" och ansågs inte kunna vara lika stark och tålig som en klassiskt designad borr, säger Karin Ehrnberger.

Normkritikern

KARIN EHRNBERGER ÄR INDUSTRIDESIGNERN SOM VILL VÄCKA TANKAR PÅ HUR DESIGN STYR OCH PÅVERKAR. NU HAR HON DOKTORERAT VID KTH PÅ ÄMNET NORMKRITISK DESIGN.

TEXT: MALIN AGE BILD: TINA AXELSSON

EXAMENSARBETET PÅ Konstfack var startskottet. Karin Ehrnberger ville låta formspråket på två verktyg som kan uppfattas som traditionellt "manliga" och "kvinnliga" byta plats med varandra, nyfiken som hon var på att undersöka vad design gör med mottagaren. En bormaskin skapades med mjuka former, tydliga symboler och i ljusa färger. En mixerstav fick kantiga vinklar, målades i dova färger och märktes med svårtolkade siffror.

– Det var intressant att möta reaktionerna. Bormaskinen klassades genast som en "kvinnoborr" och ansågs inte kunna vara lika stark och tålig som en klassiskt designad borr. Medan mixerstaven uppfattades helt könlös, säger Karin Ehrnberger.

I ett annat projekt tog Karin Ehrnberger (tillsammans med bland andra industri-designern Cristine Sundbom) fram Androstolen, en undersökningsstol avsedd för män. I den ska mannen ligga på mage med underkroppen blottad och är tänkt att användas vid prostataundersökningar. Androstolen är en reaktion på den stol som används vid gynekologiska undersökningar, och som många kvinnor uppfattar som utlämnande och skrämmande.

VARE SIG BORREN, mixern eller Androstolen finns "på riktigt". De är skapade för att väcka tankar kring design och teknik. Karin Ehrnberger menar att normkritisk

design är viktig av flera anledningar:

– För mig innebär normkritisk design att förstå att allt vi bygger och konstruerar är en kartritning över hur vi lever våra liv. Den behövs för att skapa nya världar. Normer kan vara bra men utveckling sker först när du bryter dem, säger hon och fortsätter:

– Om vi kan tänka mer normkritiskt kan vi också se hela prismet, alla färger, få fler möjligheter.

Sedan kastar sig Karin Ehrnberger rakt in i nästa tanke:

– Jag tror aldrig att vi når dit att allt fungerar för alla och därför kritiserar jag begrepp som "design för alla" eller "demokratisk design". Vi borde istället våga rikta den kritiska blicken inåt, se strukturer och bryta maktordningar.

ATT PRATA OM att bryta maktordningar och normer väcker känslor. När intervjuer och artiklar om Karin Ehrnbergers arbete publiceras, fylls ofta kommentarsfältet efteråt av hårda ord.

– Jag är inte alls lika utsatt som många andra. Men om man betänker att jag bara sysslar med form och design är det extremt. Jag får mejl som jag upplever som otroligt hotfulla. Men efter Androstolen får jag också väldigt många fina brev från äldre män som tycker att det jag gör är intressant. De verkar förstå vad jag är ute efter. ●

MINSKA TRANSPORT OCH TRÄNGSEL

1 Hur kommer det att se ut på Stockholms gator år 2030?

– Vi kommer att se vissa omprioriteringar så att vi kan använda gaturummet till roligare saker än transporter. Det kommer att finnas mer träd och fler fik, utökad busstrafik och säkrare cykelbanor. Men i det stora hela handlar det mer om evolution än om revolution.

2 Om vi väljer ett lite längre tidsperspektiv. Vad ser du då?

– Då börjar det bli riktigt spännande. Det finns ingen entydig vision utan ett flertal scenarier. En del fokuserar på hur vi kommer att kunna minska biltrafiken radikalt med trängselskatter. Andra menar att självkörande bilar kommer att förändra gatubilden helt. Så tidigt som 2030 är det dock få som tror att bilen kommer att försvinna, men vi får se till att bilarna inte tar mer plats än de redan gör.

3 Vad gör du och dina kollegor för att påverka utvecklingen?

– Man kan tro att trafikkontoret i en stor stad

har jättemycket makt. Det har vi inte. Som stad äger vi inte alla de verktyg som skulle behövas. Det handlar om hur ekonomin mår, hur staden växer, hur högt eller lågt bränslepriset är – alltså skeenden på makronivå. Där påverkar vi mer på marginalen.

4 Något kan ni väl ändå göra?

– Jo då, vi gör en hel del för att skapa bättre möjligheter för gång-, cykel- och kollektivtrafik. Vårt system med trängselskatter är effektivt för att dämpa efterfrågan på bilutrymme när den är som högst. Det finns forskning som pekar på att vår efterfrågan på leveranser som är just-in-time kommer att alstra ännu mer transporter som kor-
kar igen staden.

– Samtidigt dyker det upp lösningar med leveranser till gemensamma upphämningsställen. Det finns företag som erbjuder leverans direkt till bakluckan på bilen som står parkerad på infartsparkeringen. Vår roll är att fundera över vad vi kan göra för att påverka utvecklingen i rätt riktning. Där jobbar vi exempelvis aktivt för att minska antalet godsleveranser genom samlastning.

5 Där kommer projektet #älskade stad in. Berätta om stadens roll i detta.

– Det är ett samarbete mellan Ragn-Sells, Bring, Vasakronan och Stockholms Stad som går ut på att minska antalet lastbilstransporter. Bring kör gods till en samlastningscentral hos Vasakronan där godset lastas över på en el-trailer som körs av Ragn-Sells. När de har kört ut godset till kund tar de med sig återvinningsmaterial och avfall tillbaka till lastcentralen för omlastning och transport ut ur city. Det minskar antalet transporter och trängseln på gatorna. Det bidrar också till att nivåerna för utsläpp och buller blir lägre. ●

ERIK HÖRNKVIST

”Så tidigt som 2030 är det dock få som tror att bilen kommer att försvinna, men vi får se till att bilarna inte tar mer plats än de redan gör.”

DANIEL FIRTH, CHEFSSTRATEG PÅ STOCKHOLMS TRAFIKKONTOR

HOTELL BLIR DEL AV NYTT KVARTER

SCANDIC HOTELS har tecknat ett 20-årigt hyresavtal i Platinan i centrala Göteborg. Den första etappen av omvandlingen av kvarteret kommer nu att börja. Den omfattar 40 000 kvadratmeter och motsvarar en investering på 1,8 miljarder kronor. Inflyttning är beräknad till 2020. Totalt kommer Platinan att omfatta 60 000 kvadratmeter hotell, kontor och butiker. Det bli ett nytt landmärke som binder samman stadens båda älvstränder.

NYA PLANER PÅ BOSTÄDER I KISTA

VASAKRONAN OCH AROS Bostad vill tillsammans utveckla ett flerbostadshus i ett av Kistas mest attraktiva lägen i hörnet Kistagången och Isafjordsgatan. Projektet omfattar cirka 230 bostadslägenheter på totalt cirka 14 000 kvadratmeter samt 1 800 kvadratmeter förskola och/eller handel fördelat på 23 våningar.

NYTT RAMVERK FÖR GRÖNA OBLIGATIONER

VASAKRONAN GAV ut världens första gröna företagsobligation 2013. Sedan dess har företaget emitterat gröna obligationer för 8 miljarder kronor. För att erbjuda möjligheten att investera i projekt som stöttar omställningen mot ett samhälle med minskad energianvändning och lägre klimatpåverkan, lanserar nu Vasakronan ett nytt ramverk. Kraven för ny- och ombyggnadsprojekt skärps och det finns även möjligheter att investera i befintliga fastigheter. Ramverket har fått högsta betyg, "Dark Green", av det oberoende klimat- och miljöforskningsinstitutet Cicero. Det är första gången ett svenskt fastighetsbolag uppnår den nivån.

NYBYGGGT FÖR LIVSMEDELSVERKET

LIVSMEDELSVERKET SKA flytta från sina lokaler i centrala Uppsala. Myndigheten har tecknat ett 15-årigt avtal med Vasakronan om att hyra drygt 8 300 kvadratmeter i Uppsala Science Park. Under 2018 ska ett nytt hus på totalt 10 000 kvadratmeter börja byggas. Hyresavtalet är villkorat regeringsbeslut. Inflyttning beräknas till årsskiftet 2020/2021. I huset blir det arbetsplatser för cirka 500 medarbetare och avancerade laboratorier. Investeringen motsvarar cirka 420 miljoner kronor.

– Den nya byggnaden och en stark aktör som Livsmedelsverket bidrar till utvecklingen av Uppsala Science Park, en av Sveriges främsta Innovationsmiljöer, säger Jan-Erik Hellman, regionchef i Uppsala.

Ett annat stort projekt i området är Hubben som började byggas 2015. Byggnaden kommer att bli en kunskapsnod och mötesplats öppen för alla. Satsningen motsvarar en investering på cirka 500 miljoner kronor.

HÄNG PÅ HÖTORGSTERRASSEN

PÅ TAKEN MELLAN mellan Hötorgsskraporna 1 och 2, granne med Konserthuset, finns Hötorgsterrassen. Efter att ha varit stängd i drygt 40 år öppnade den åter för allmänheten sommaren 2015. Det blev succé. Den gröna nyuppväckta oasen bjuder på ett avslappnat cityhäng med streetfood, musik och kultur. Årets eventprogram är brett och innehåller bland annat crossfit, yoga, odling för barn, författar-

samtal och uppträdanden. Dessutom är det konstvernissager varannan torsdag. Terrassen har öppet 2 maj–17 september. Söndag–torsdag 10–23, fredag–lördag 10–01. Entré Sveavägen 17 och Mäster Samuelsgatan 40/42.

Senaste nytt om vad som händer i sommar finns på www.facebook.com/terrassensthlm/

så en sista detalj...

VÅL BEVARAD HISTORIA

I husets allra innersta kärna finns de vackra bankfacken i mässing och lackerad plåt. De har funnits med sedan Sergelhuset byggdes i slutet av 60-talet i Stockholms city och SEB flyttade in. I facken har säkert många värdefulla - och kanske hemliga saker - förvarats. Nu har de tömts i samband med att SEB flyttade i våras.

Huset förvandlas nu till något helt annat med kontor, butiker, bostäder och ett hotell som öppnar i slutet av 2020. Tanken är att bankfacken ska bli en del av inredningen, skapa karaktär och en känsla av det som en gång var.

